

Klima-, Energi- og Bygningsudvalget

FOLKETINGET

REJSERAPPORT

DELEGATIONSREJSE TIL FN'S KLIMAKONFERENCE, COP 19

Tid: 19./20.-23. november 2013
Sted: Warszawa, Polen
Deltagere: Steen Gade (SF), formand, Thomas Danielsen (V), næstformand og Jens Joel (S)
Ledsaget af: Gro Iversen, udvalgssekretariatet

1. Formål

Formålet for delegationsrejsen til FN's 19. klimakonference var at følge de internationale klimaforhandlinger og i margenen heraf holde møder med andre internationale parlamentarikere, meningsdannere, erhvervslivsrepræsentanter, NGO'er, tænketanke m.v. Delegationen deltog ligesom tidligere år under det såkaldte højniveausegment i anden forhandlingsuge, hvor den danske klima-, energi- og bygningsminister ligeledes deltog. Pga. det danske kommunalvalg var besøget kortere end tidligere år. Program for besøget er vedlagt som bilag.

4. februar 2014

Ref. 13-001096

2. Væsentligste punkter fra besøget

Udvalget fulgte FN's klimaforhandlinger tæt gennem daglige briefinger fra den danske klima-, energi- og bygningsminister, deltagelse i forhandlingsmøder og møder med de danske NGO'er og erhvervsrepræsentanter.

Delegationen mødtes under konferencen med parlamentarikere fra Tyskland, som ikke var optimistiske omkring forhandlingernes resultat, men til gengæld kunne give positive meldinger om den kommende tyske klima- og energiindsats fra de seneste regeringsforhandlinger. I lighed med tidligere år blev der afholdt et nordisk parlamentarikermøde med deltagere fra Norge, Sverige og Finland og med drøftelse af status for forhandlingerne og processen frem mod en ny aftale. Bangladesh havde i modsætning til tidligere år ikke en parlamentarikerdelegation repræsenteret, og delegationen mødtes derfor med repræsentanter fra forhandlingsdelegationen. Der var stor ros til den danske bistand til landet og åbenhjertelig dialog om udfordringerne i FN-forhandlingerne, og hvor knasterne ligger. Som et af de mest sårbare lande for klimaforandringerne har Bangladesh et stort ønske om en ambitiøs global aftale og var derfor skuffede over den begrænsede fremdrift i forhandlingerne.

I det polske parlament mødtes delegationen med formanden og repræsentanter fra det polske miljøudvalg, som var meget klare i deres kommunikation om det fortsatte behov for at udnytte Polens store kulressourcer. Men den tiltagende luftforurening i særligt Krakow var dog også en udfordring, de så som vigtigt at løse.

Herudover havde delegationen møde med erhvervsorganisationer fra Tyskland, USA og Polen og den norske tænketank Cicero og fik lejlighed til at drøfte den politiske og økonomiske situation i Polen med den danske ambassadør i Polen, Steen Hommel.

Forventningerne til FN-forhandlingerne var i forvejen ikke høje, men det lykkedes at lande en aftaletekst med tre vigtige pejlemærker frem mod 2020. For det første opfordres alle ilande til at øge den offentlige klimafinansiering frem mod 2020 ift. niveauet i 2010-2012. For det andet blev man enig om at sende et stærkt signal til Den Grønne Fonds bestyrelse om at afklare de sidste udeståender, så kapitalisering af fonden kan finde sted hurtigst muligt. For det tredje vil man arbejde videre med at øge den private klimafinansiering.

Referatet af forhandlingerne udarbejdet af Klima-, Energi- og Bygningsministeriet er omdelt som bilag, jf. KEB alm. del – bilag 88.

3. Opfølgning og sammenhæng med udvalgets tidligere arbejde

Delegationen anbefaler, at udvalget deltager med en delegation til FN's 20. klimakonference, som afholdes i Lima, Peru, fra den 1.-12. december 2014. Det er vigtigt at fastholde det politiske pres for en international juridisk klimaaftale i 2015 samtidig med at sætte særligt fokus på behovet for at opskalere reduktionsindsatsen frem mod 2020. Op til konferencen i Lima udgives IPCC's 5. hovedrapport, som vil være et vigtigt indspark til at sætte fokus på den kløft, der fortsat eksisterer mellem reduktionstilsagn og overholdelsen af 2 graders målsætningen.

Ift. baggrundsmateriale og programlægningen var der på COP19 stor tilfredshed hos delegationen med materialet og programlægningen, og der opfordres til at fortsætte i samme stil ifm. COP20. Der har de seneste år været begrænset parlamentarisk deltagelse fra andre lande, og mødeprogrammet kan derfor med fordel suppleres af repræsentanter fra mindre lande, som ministeren ikke har tid til at mødes med, men som kan være relevante at påvirke og især ift. at fastholde og udbygge alliancen mellem EU og de mindst udviklede lande.

Som opfølgning på rejsen opfordrer delegationen til:

- At udvalget følger offentliggørelsen af IPCC's kommende 5. hovedrapport om klimaforandringer tæt, herunder særligt den vigtige synteserapport inkl. resumé for beslutningstagere, som forventes offentliggjort i november 2014 i Danmark. Det kan bl.a. ske ved en introduktion til forhandlingerne om rapporten og den endelige rapport af Klima-, Energi- og Bygningsministeriets eksperter inden afrejse til COP20.
- At udvalget, hvis muligt, gennemfører en videokonference med parlamentarikere fra Bangladesh, som optakt til COP20, for at drøfte forventningerne til forhandlingerne og sikre alliancen mellem Dan-

mark/EU og de mindst udviklede lande, og at udvalget ligeledes mødes med dem under COP20.

- At der også på COP20 arrangeres nordisk parlamentarikermøde og møde med de tyske parlamentarikere.

Bilag 1: Program for KEB-udvalgets deltagelse i COP19, Warszawa den 19. – 23. november 2013

Tirsdag den 19. november

15.55	Vejledende afsluttet check-in Kastrup Lufthavn, Steen Gade og Gro Iversen	<i>Terminal 3</i>
15.35	Afgang med flynr. SK 2751	<i>Terminal 3 Flyvetid 1 time og 10 minutter</i>
16.55	Ankomst Warszawa Intl Airport, Steen Gade og Gro Iversen	<i>Modtagelse i lufthavnen ved ambassadør Steen Hommel</i>
17.15-17.40	Transport til Stadium Narodowy	<i>Ambassaden arrangerer kørsel. Badges udleveres i bilen af ambassadøren. Bagage leveres direkte til Hotel Platinum Residence til ambassadebil.</i>
17.40	Ankomst til Stadium Narodowy	<i>Ambassadebilen sætter jer af cirka 200 meters gang fra Gate 1. Jo Skot-Hansen modtager jer ved Gate 1.</i>
18.00	Møde med NGO'erne – (WWF) Troels Dam Christensen og (92-gruppen) John Nordbo	<i>Venue: tbd</i>
18.30	Briefing om WRI/CPI/ODI-arrangement kl 19.30. 'Are we Using Climate Finance Effectively' v/fuldmægtig Henrik Jepsen, KEBMIN	<i>Venue: tbd Henrik Jepsen, tlf. +45 41 72 91 55</i>
		<i>Stadium Narodowy Jo Skot-Hansen arrangerer pre-check-in og udlevering af hotelnøgler, før afgang fra Stadium (tbc)</i>
19.00	Afgang til Sheraton Warsaw Hotel, Steen Gade	<i>Taxi (2,6 km – cirka 7 minutters kørsel) Sheraton Warsaw Hotel Boleslawa Prusa 2 Warsaw 00-493 Tlf. +(48)(22) 450 6100</i>
19.30-21.30	Dinner discussion: Are We Using Climate Finance Effectively? (Arrangeret af Climate Policy Institute (CPI), Overseas Development Institute (ODI) og World Resource Institute (WRI))	<i>Sheraton Hotel Warsaw Kontaktperson: Sam Barnard, ODI, tlf +44 7432 605483</i>
	Transport til hotel	<i>Taxi</i>
	Ankomst til Hotel Platinum Residence	

Onsdag den 20. november

8.10	<i>Vejledende afsluttet check-in Kastrup Lufthavn, Thomas Danielsen og Jens Joel</i>	<i>Terminal 3</i>
9.10	<i>Afgang med flynr. LO 464</i>	<i>Flyvetid 1 time og 20 minutter</i>
7.20	<i>Vi mødes i receptionen – følges ad til ministerens morgenbrieffing (Steen Gade og Gro Iversen)</i>	<i>Hotel Platinum Residence</i>
9.00 –	<i>Afgang til Stadium Narodowy (Steen Gade og Gro Iversen)</i>	<i>Offentlig transport. (Ingen shuttlebus) Gå fra hotellet ad Grzybowska mod Towarowa. Cirka 4 minutters gang Tag skinnebus nr. 24 til Stadium Narodowy. Skinnebus afgår hvert 10. minut. Cirka 15-20 minutters kørsel Fremvisning af UNFCCC-badge giver gratis adgang til offentlig transport</i>
9.45	<i>Ankomst til Stadium Narodowy (Steen Gade og Gro Iversen), sikkerheds-check, gang til mødefaciliteterne</i>	<i>Stadium Narodowy</i>
10.30	<i>Ankomst til Warszawa Intl Airport, Thomas Danielsen og Jens Joel,</i>	<i>Delegationen modtages i lufthavnens ankomsthale af souschef Peter Skøtt fra ambassaden (tlf. +48 601 281 312)</i>
10.45	<i>Kørsel til Stadium Narodowy, Thomas Danielsen og Jens Joel</i>	<i>Ambassaden arrangerer kørsel . Delegationens bagage leveres til hotellets bagageopbevaring af ambassaderepræsentant.</i>
11.15	<i>Ankomst til Stadium Narodowy, Thomas Danielsen og Jens Joel</i>	<i>Ambassadebilen sætter jer af cirka 200 m fra hovedindgangen. Gro Iversen og Jo Skot-Hansen modtager delegationen ved hovedindgangen til Stadium Narodowy (Gate 1) Badges udleveres til Jens Joel. Thomas Danielsen ledsages til akkrediteringsskranke.</i>
11.00-13.00	High-Level ministerial on Climate Finance (session 1) <i>Ministeren er co-chair sammen med Ugandas finansminister Maria Kiwanuka</i>	<i>Plenary 2</i>

11.30-13.00	Valgfrit. Side event: Momentum_for Change: Financing for Climate-friendly Investment	<i>Venue: tbd</i>
12.00-13.00	Møde med danske NGO'er over frokost	<i>Kantine, level 0</i>
13.00-13.30	Møde med kontorchef Dewi Dylander om status for forhandlingerne.	<i>Venue: Danmarks delegationslokale, level -2, area C2, room 12</i>
13.45	Gang til kinesisk delegationslokale	
14.00-15.00	Valgfrit. Møde med Professor Zou Ji, Deputy Director, National Center for Climate Strategy and International Cooperation of China (NCSC) – tænketank for klimaforskning under the National Development and Reform Commission (NDRC).	<i>Venue: China Office at Level 1, Zone B</i> <i>Kontaktperson: Gro Iversen</i>
15.00-18.00	Valgfrit. Side event: COP Presidency Business Dialogue Presidency Business event	<i>Venue: tbd</i>
15.00-17.00	Valgfrit: High-Level ministerial on Climate Finance (session 2) <i>Ministeren er co-chair sammen med Ugandas finansminister Maria Kiwanuka</i> <i>Der vil muligvis være adgang for enkelte medlemmer</i>	<i>Plenary 2</i>
16.00-17.00	Møde med den tyske parlamentarikerdelegation: <ul style="list-style-type: none"> • Ms Annalena Baerbock (Green Party) • Ms Eva Bulling-Schröter (Left Party) • Dr. Thomas Gebhardt (Christian Democratic Party) • Ms Bärbel Höhn (Green Party) • Mr Andreas Jung (Christian Democratic Party) • Mr Frank Schwabe (Social Democratic Party) 	<i>Venue: Danmarks delegationslokale, Level -2, Area C2, Room 11/12.</i> <i>Kontaktperson: Michael Meyer +49 17621610350</i>
18.45-19.05	Ministeren briefer KEB-medlemmerne, NGO'er, Bingo'er om forhandlingssituationen og forventningerne til forhandlingerne	<i>Danmarks delegationslokale, Level -2, Area C2, Room 11/12.</i>
18.30-20.00	Valgfrit. Side Event: Momentum for Change: 2013 Lighthouse Activities Showcase Event.	<i>Venue: tbd</i>
20.00	Middag med Dansk Energi, danske NGO'er og den danske presse (arrangeret af Dansk Energi).	<i>Restaurant: Folk Gospoda</i> <i>Ul. Walicow 13</i> <i>(róg Grzybowskiej)</i> <i>00-865 Warszawa</i> www.folkgospoda.pl <i>Kontaktperson: Charlotte Søndergreen, Dansk Energi</i>

	Retur til hotel	Transport: gåtur til hotellet
--	-----------------	-------------------------------

Torsdag den 21. november

7.30	Fælles morgenmad og delegationsmøde for KEB-udvalget	<i>Hotel Platinum Residence Café Saint Honoré</i>
8.15	Afgang til Stadium Narodowy	<i>Offentlig transport. (Ingen shuttle-bus) Gå fra hotellet ad Grzybowska mod Towarowa. Cirka 4 minutters gang Tag skinnebus nr. 24 til Stadium Narodowy. Skinnebus afgår hvert 10. minut. Cirka 15-20 minutters kørsel. Evt. fælles taxakørsel Fremvisning af UNFCCC-badge giver gratis adgang til offentlig transport</i>
8.45/ 9.00	Security-check og gang til mødefaciliteterne	
9.00- 10.00	Briefing om Polen v/ambassadør Steen Hommel	<i>Stadium Narodowy Venue: Danmarks Delegationslokale, niveau -2, Area C2, room 12 Kontaktperson: Edyta Lewit fra ambassaden, tlf. +48 601 42 08 08</i>
10.15 -10.45	National Statements - ministeren forventes at afgive sit nationale statement cirka kl. 10.25-10.35	<i>Plenary 1</i>
10.15- 13.00	High-level ministerial on Durban Platform (Enhanced Action) ADP	<i>Plenary 2</i>
11.00- 12.00	Møde med Dansk Industri og deres europæiske og amerikanske samarbejdspartnere med fokus på: <ul style="list-style-type: none"> - Energy efficiency, lessons learnt and outlook - National outlook. Where are we right now in Poland, Germany, US and Denmark - Looking forward to COP21 in Paris 	<i>Stadium Narodowy Venue: Meeting room Lublin , level , B3 Kontaktperson: Lars Bach Dansk Industri</i>
11.30- 13.00	Valgfrit. Side event: Building from the Ground Up: Linked Trading Systems in California, Quebec, Australia and the EU	<i>Venue: tbd</i>
12.45	Frokost	
13.15- 14.45	Valgfrit. Side Event: Enhancing Mexico's national ambition and global responsibility	<i>Venue: Room Torun, level 2, B3</i>

13.15-14.45	Valgfrit. Side event: IPCC Fifth Assessment Report - a user's perspective on the Working Group I contribution Practitioners from civil society and the business community discuss the implications of the recently released Working Group I contribution to the IPCC's Fifth Assessment Report	<i>Venue: Room Cracow, level 2, B2</i>
13.40	Afgang til det polske parlament, Sejm	<i>Ambassaden arrangerer kørsel. Mødested: ved Gate 1 Kontaktperson: Edyta Lewit, ambassaden, tlf. +48 601 42 08 08</i>
14.00-15.00	Møde med det polske parlaments miljøudvalg – og efterfølgende kort rundvisning i parlamentet (Sejm Committee for Environment Protection, Natural Resources and Forestry, Chairman Stanislaw Zelichowski)	<i>Venue: Det polske parlament, Sejm, Stary Dom Poselsky Ambassadør Steen Hommel og Edta Lewit fra ambassaden ledsager delegationen. Der vil være tolk til stede ved mødet. Edyta Lewit, tlf. +48 601 42 08 08</i>
15.10-15.30	Kørsel retur til Stadium Narodowy	<i>Ambassaden arrangerer kørsel</i>
16.00-17.00	Møde med de nordiske parlamentarikere	<i>Venue: følger torsdag morgen Kontaktperson: Gro Iversen</i>
17.00-17.30	Ministeren briefer KEB-medlemmerne, NGO'er, Bingo'er om forhandlingssituationen og forventningerne til forhandlingerne	<i>Venue: Danmarks delegationslokale, level -2, Area C2, rooms 11/12</i>
18.55	Afgang fra Stadium Narodowy til Hotel Platinum Residence	<i>Ambassaden arrangerer kørsel til hotellet, hvor evt. øvrige gæster til middagen samles op Kontaktperson: Peter Skøtt, tlf. +48 601 281 312</i>
19.15	Afgang fra Hotel Platinum Residence til middag med ministeren og ambassadøren	<i>Ambassaden arrangerer kørsel fra hotel Platinum Residence</i>
19.30	Middag med ministeren hos ambassadøren	<i>Ambassadørens residens Ul. Filtrowa 13</i>
22.00	Transport retur til hotel	<i>Ambassaden arrangerer kørsel Kontaktperson: Peter Skøtt, tlf. +48 601 281 312</i>

Fredag den 22. november

4.55	Afgang til Warszawa lufthavn, Jens Joel (taxi)	Taxi kan forudbestilles i hotellets Reception
5.15	Vejledende afsluttet check-in	
6.15	Afrejse til København med SK 2762	
7.35	Ankomst til Kastrup Lufthavn, Jens Joel	Terminal 3
7.45	Morgenmad og delegationsmøde	Hotel Platinum Residence Cafe Saint Honore
8.30	Afgang til konferencecentret	Offentlig transport.
9.15	Security-check og gang til mødefaciliteterne	
9.30-10.15	Møde med norsk tænketank CICERO, Steffen Kallbekken om Equity Study	Stadium Narodowy Meeting room 14, level 1, D1 Kontaktperson: Christina Hoff tlf. +45 41 72 91 54
10.00-	Joint High-level segment of COP and CMP	Venue: Plenar 1
10.30	Kaffemøde med Dansk Energi, Direktør Lars Aagaard og Charlotte Søndergren	Venue: Stadium Narodowy Location følger
11.30-13.00	Valgfrit. Side event: China's Strategy and International Cooperation on Tackling Climate Change This is a joint side event by National Center for Climate Change Strategy and International Cooperation of China and CREIA. This event will focus on China's climate-related strategy, policies and domestic actions, international cooperation and industrial endeavors.	Venue: Room Cracow, Level 2, B2
11.30-13.00	Valgfrit. Side event: IRENA side event	Venue: Room Torun, Level 2, B3
13.00	Møde med repræsentanter fra Bangladesh' miljøministerium: <ul style="list-style-type: none">• Dr. Mizan R Khan, Professor, North South University, Bangladesh.• Dr. Aparup Chowdhury, Additional Secretary, Ministry of Environment & Forests, Bangladesh.• Dr. Nurul Quadir, Joint Secretary, Ministry of Environment & Forests, Bangladesh.• Dr. Rafique Ahammad, Deputy Secretary, Ministry of Environment & Forests, Bangladesh.	Venue: Kontaktperson: Gro Iversen
14.00-14.30	Ministeren briefer KEB-medlemmerne, NGO'er, Bingo'er, om forhandlingssituationen og forventningerne til forhandlingerne	Danmarks delegationslokale, level -2, C2, rød zone, lokale 11/12
15.00-15.30	Møde med World Ressource Institute – aflyst pga. ministerbrieffing	Venue: tbd Kontaktperson: Jo Skot-Hansen

	Ministerbriefing	
	Forhandlingerne fortsatte gennem natten.	

Lørdag den 23. november

4.55	Afgang til Warszawa lufthavn, Steen Gade (taxi)	Taxi kan forudbestilles i hotellets Reception
5.15	Vejledende afsluttet check-in	
6.15	Afrejse til København	
7.35	Ankomst til Kastrup Lufthavn, Steen Gade	Terminal 3
7.45	Morgenmad, check-out fra hotel	Café Saint Honore Hotel Platinum Residence
8.20	Opsamling på hotellet (Thomas Danielsen og Gro Iversen)	
8.30	Transport til kulkraftværk, Siekirki Plant	Ambassaden arrangerer kørsel Kontaktperson ambassaden Witold Szczepkowski tlf. +48 603 075 662
9.00-	Besøg på et af Polens største kulkraftværk, Siekirki Plant (arrangeret af Dansk Energi og Ambassaden) En times discussion og præsentation af polsk energiforsyning – og en times rundvisning.	Kontaktperson ambassaden: Witold Szczepkowski tlf. +48 603 075 662
11.00	Transport til lufthavn	Ambassaden arrangerer kørsel
12.25	Afsluttet vejledende check-in	
13.25	Afrejse på SK 752	Flyvetid 1 time og 10 minutter
14.45	Ankomst til København	Terminal 3